

A Győri Ítéltábla Lékó és Társa Ügyvédi Iroda által képviselt **felperesnek** a személyesen eljáró **alperes** ellen **személyhez fűződő jog megsértésére** iránt a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság előtt folyamatba tett perében a 2011. évi december hó 22. napján 26.P.22.016/2010/11. szám alatt hozott részítelet ellen a felperes részéről 12. szám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyja.

Mellőzi azon elsőfokú ítéleti kötelezést, miszerint a felperes letételezés terhe mellett köteles a Magyar Állam javára 12.000 (tizenkettőezer) forint eljárási illeték megfizetésére.

Köteles a felperes megfizetni az állam javára az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 12.000 (tizenkettőezer) forint feljegyzett kereseti, tovább 21.000 (huszonegyezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I nd o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperesnek a jó hírnév megsértése megállapítására, a jogsértő tevékenység abbahagyására, az attól való eltiltásra az alperes elégtételadásra kötelezésére, valamint 100.000,- forint nem vagyoni kárpótlás megfizetésére irányuló kereseti kérelmét elutasította, egyúttal kötelezte a felperest, hogy letelezés terhe mellett fizessen meg a Magyar Állam javára 12.000,- forint eljárási illetéket.

Rögzítette, hogy a felperes több, mint húsz éve **"Település"1-en** él, vállalkozóként egy nyolc fős könyvelőirodát vezet, számos környékbeli vállalkozás számára könyvel, emellett pedig a helyi önkormányzat választott képviselője, valamint a pénzügyi ellenőrzési bizottságnak elnöke. 2002. október 29. napjától három hónapon keresztül a helyi Víziközmű Társulás ellenőrző bizottságának elnöke volt. 2010. március 25. napján a helyi önkormányzat pénzügyi ellenőrzési bizottságának tagjai, így a felperes is benyújtotta lemondását, amelyet az önkormányzat képviselőtestülete elfogadott. A tagok lemondásának okait ismertető nyilatkozat a helyi önkormányzat hivatalos lapjában a **"A"** című lapban is megjelent.

Az alperes 2011. január 1. napjától és jelenleg is **"Település"2** Község Önkormányzatának jegyzője. Korábban **"Település"1** Nagyközség Önkormányzatánál is jegyzőként dolgozott, próbaidőre történő kinevezését követően 2009. április 1. napjától a felperes javaslatára változtatta határozatlan időre való kinevezését a helyi képviselő testület.

A helyi nyomtatott sajtóban 2010. év elejétől cikkváltásokra került sor a felek között. 2010. április hónapban a „**"A"**”-ban közzétett lemondó nyilatkozatokra reflektált az alperes, „a ...” című írásban. Ezután megjelent az „...” című helyi lapban a 2010. júniusi számban a „...” címmel a felperes válaszcikke, majd a „**"A"**” című lapban az alperes viszontválasza „...” címmel.

Az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kereseti kérelemben sérelmezett 1. cikkrészlet valós tényeken alapuló dehonesztáló értékítéletet fogalmazott meg, amely azonban a felperest nem tüntette fel rossz színben. A 2., 3., 4., 7., 8. és 9. pontban sérelmezett közlemények nem közvetlenül a felperesre, hanem **"Település"1** Nagyközség Önkormányzatának pénzügyi ellenőrző bizottságára, tagjainak összességére vonatkozó véleménynek minősülnek, illetőleg a 9-es kitétel olyan tényállításon alapul, amelynek valóságtartalmát **"B"** és **"C"** tanúk vallomása alátámasztotta. A 13. tételszám alatti kitétel ugyancsak nem közvetlenül és kifejezetten a felperesre, hanem a pénzügyi ellenőrző bizottság tagjaira vonatkozott. Az 5. szám alatti cikkrészlet ugyancsak a PEB tagok összességére vonatkozó vélemény miként a 6. számú cikkrészlet is, amely **"B"**, **"D"** és **"C"** tanúvallomása alapján valós tényeken alapul. A 10. számú cikkrészlet olyan véleménynyilvánítás, amelynek alapjául szolgáló felperesi magatartás megvalósult. A 12. és 15. számú cikkrészlet közvetlenül nem a felperesre vonatkozik. Ezek kapcsán megjegyezte az elsőfokú bíróság, hogy a sérelmezett újságcikk 2010-ben íródott, s azt ebből következően nem lehet úgy értékelni, hogy az abban írtak a felperesre sérelmesek lettek volna, tekintettel arra, hogy a 2002-ben alakult Víziközmű Társulatnak a felperes csak a megalakulás évében három hónapig volt elnöke. A 14. számú kitétellel kapcsolatban a megyei bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy az a 9.000.000,- forintos károkozást nem a felperesnek rója fel, ezt meghaladóan pedig véleménynyilvánítást, etikai értékítéletet tartalmaz, míg a 11. tételszám alatt sérelmezett közlemény nem tényállítást, hanem a jövőre vonatkozó feltételt, valamint olyan morális következtetést tartalmaz, amely értékítéletként nem alapozhat meg személyiségi jogsérelmet.

Rögzítette, hogy a Ptk.85.§ (1) bekezdése és a PK.13-as számú állásfoglalás alapján a felperes nem rendelkezett keresetösségi joggal a 2., 3., 4., 7., 8. és 9-es pontokban sérelmezett cikkrészleteket illetően. Rámutatott, hogy a Ptk.75.§ (1) és 78.§ (1) bekezdés alapján - figyelemmel az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett Európai Emberi Jogi Egyezmény 10-es cikk 1. pontjában az Alkotmány Bíróság 30/1992. (V.26.) és 36/1994. (VI.24.) ÁB. határozataiban írtakra - az alperes az őt megillető véleménynyilvánítási szabadsággal élt, amikor a sérelmezett cikkrészleteket megfogalmazta. A perbeli időszakban mind a felperes, mind az alperes közszerepelőnek minősült, s ekként fokozott tűrés kötelezettségük állt fenn a tevékenységüket bíráló értékítéletekkel kapcsolatban. Jogellenes magatartás hiányában a felperes nemvagyoni kárpótlás iránti igénye sem foghatott helyt.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását és a kereseti kérelemnek való teljes helyt adást kért. Hangsúlyozta, hogy

a véleménynyilvánítás szabadsága nem vonatkozik a tényekre. Fenntartotta azt az álláspontját, hogy valamennyi, a kereseti kérelemben sérelmezett cikkrészlet tényállításnak minősül. Sérelmezte, hogy az 1. számú cikkrészlettel kapcsolatban az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a felperes végzettségét igazoló dokumentumokat, azok alapján pedig az alperes által közölt tényállítások valótlansága egyértelműen megállapítható. Utalt arra, hogy a 10. pont alatti cikkrészlet nem volt összefüggésbe hozható a PEB lemondásának indokait bíráló írással, s az alperes azt is valótlannal állította, hogy áfa-vita zajlott volna a polgármesteri hivatalban (14. pont) illetőleg, hogy az önkormányzat kárt szenvedett volna. Az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre is, hogy a 14. pontban az alperes nem a felperesnek tulajdonította a véleménye szerint kimutatható 9.000.000,- forintos kárt. Sérelmezte, hogy a 12. és 15. pontokkal kapcsolatban az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy az közvetlenül nem a felperesre vonatkozik, holott azokban az alperes lényegében a felperesnek tulajdonította az előadása szerint az önkormányzatot ért 12.000.000,- forintos kárt. Tévesen helyezkedett arra az álláspontra az elsőfokú bíróság, hogy a 2002-es felperesi szerepvállalással kapcsolatos 2010-es újságcikk az időbeli eltérés miatt nem okozott már sérelmet a felperesnek. Csatolta a 2008. december 31-i adásvételi előszerződést, a képviselőtestület 2009. június 29-i ülésének 13-as napirendi pontja kivonatát, illetőleg a 2008. december 31-i előszerződés alapján kötött végleges adásvételi szerződést és annak 1-es számú módosítását annak alátámasztásaként, hogy a felperes állítólagos károkozó magatartásával kapcsolatban az alperes valótlannal adatokat közölt.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Fenntartotta azt az álláspontját, mely szerint a személyhez fűződő jogok megsértése miatt érvényesíteni kívánt igények elbírálásánál a bíróságnak a kölcsönösen elkövetett jogsértő megnyilvánulások egymással való összefüggését is vizsgálnia kell. Utalt arra, hogy a felperessel a sajtó nyilvánossága előtt folytatott szakmai vitában a felperes is valótlannal tényeket állított az alperesről, illetőleg rendkívül kedvezőtlen véleményt fogalmazott meg róla.

Kiemelte, hogy a felperes közszereplőnek minősült, így a 36/2004. (VI.24.) AB. határozat alapján a véleménynyilvánításokat illetően fokozott tűrési kötelezettség terhelte. Változatlanul hivatkozott arra, hogy a bizottságra, mint testületre vonatkozó véleményei nem képezhetik a jelen per tárgyát, mert azok vonatkozásában nem a felperest érte sérelem. A felperes képzettségével kapcsolatos kijelentései megfelelnek a valóságnak, e körben hangsúlyozta, hogy a 292/2009. (XII.19.) Korm.rendelet 18.§ (1) bekezdése szerinti végzettséget a felperes nem igazolta. A fellebbezéshez csatolt okirati bizonyítékok a Pp.235.§ (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban nem vehetők figyelembe, s azok tartalmilag is alkalmatlanok a felperesi kereseti kérelemben foglaltak alátámasztására. Hangsúlyozta, hogy a 12. és 15. pont alatti cikkrészletek az elsőfokú ítélet és a fellebbezésben írtak szerint is egységesen, egymásra figyelemmel értékelendők, azokból azonban mindössze az a következtetés vonatható le, hogy az alperes álláspontja szerint a felperes nem a tőle elvárható gondosságot tanúsította a Víziközmű Társulat Ellenőrző Bizottságában betöltött tisztségére figyelemmel. Végezetül hivatkozott arra, hogy a felperes a nem vagyoni kárpótlás iránti igényét egyáltalán nem bizonyította, mert az általa hivatkozott gerincbántalmak az alperesi cikkek megjelenése előtt kezdődtek.

A fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos:

Az elsőfokú bíróság a szükséges és egyben elégséges körben a bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat okszerűen, a Pp.206.§ (1) bekezdésének megfelelően értékelve érdemben helyes tényállást állapított meg és abból érdemben helyes jogi következtetésre jutott. A megyei bíróság ítéletében írt jogi indokolással az ítéletábra túlnyomórészt egyetért.

Előrebocsátja az ítéletábra, hogy a felperes fellebbezéshez csatolt bizonyítékok az alperesi fellebbezési ellenkérelemben is hivatkozott Pp.235. (1) bekezdés alapján a másodfokú eljárásban nem vehetők figyelembe, tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság a Pp.3.§ (3) bekezdése szerinti kioktatási és a Pp.141.§./6/ bekezdése szerinti kötelezettségének eleget tett. (6-l végzés)

Az ítéletábra szükségesnek tartja kiemelni: önmagában a véleménynyilvánítás is eredményezhet személyiségi jogsértést, ha az közvetve vagy közvetetten valótlan tényállítást tartalmaz, illetve kifejezőmódjában sértő, bántó vagy megalázó (BDT.2007.1701., BDT.2006.1466.). Ha azonban a véleménynyilvánítás valós tényeken alapul, nem valósít meg jogsértést, még akkor sem, ha egyébként negatív vagy téves értéktételeket tartalmaz (BDT.2006.1376.). A véleménynyilvánítás kapcsán a jogellenes sértő jelleg pedig nem az egyéni érzékenység tükrében vizsgálendő, hanem az általános társadalmi elvárhatósághoz, értéktételekhez viszonyítva. Ezzel kapcsolatban pedig nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a közszereplőket a tevékenységüket bíráló véleménynyilvánítások kapcsán fokozott tűrés kötelezettség terheli (BH.2004.104.).

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes és az alperes közszereplőnek minősül (BDT.2011.2420. és BDT.2010.2215.).

Tévesen hivatkozott arra az alperes, hogy a kölcsönösen elkövetett jogsértések ténye teszi aaptalanná a felperes keresetét, mert az elsőfokú eljárás során erre nézve csatolt újságcikkek részben a jelen per tárgyát képező alperesi írás után keletkeztek, illetőleg az alperes által megjelölt részletek nem valósítottak meg jogsértést az alperes terhére.

Osztja az ítéletábra az elsőfokú bíróság álláspontját azt illetően is, hogy a 2., 3., 4., 7., 8. és 9-es számú cikkrészletek nem közvetlenül a felperesre vonatkoztak, így ezek vonatkozásában őt keresetőségi jog nem illette meg. Arra helyesen utalt az elsőfokú bíróság, hogy a 9. szám alatti cikkrészlet olyan, közvetlenül nem a felperesre vonatkozó véleménynyilvánítás, amelynek alapját valós tények képezik. Helytálló az elsőfokú ítélet azt illetően is, hogy a 13. cikkrészlet ugyancsak nem közvetlenül a felperesre vonatkozott. Ezért a felperesnek nem csupán a 2., 3., 4., 7., 8. és 9., hanem a 13. számú sérelmezett kitételrel kapcsolatban sincs keresetőségi joga.

Helyesen jutott arra a jogi következtetésre a megyei bíróság, hogy az 1. számú cikkrészlet véleménynyilvánításnak minősül, az a felperes diplomájának megszerzésére, annak a jelenlegi gazdasági viszonyokra tekintettel képviselt értékére vonatkozik, s a felperes közszereplői mivoltára is figyelemmel nem valósít meg jogsértést. Osztja az ítéletábra az elsőfokú bíróság álláspontját azt illetően is, hogy az 5., 6., és 10. pontban foglaltak véleménynyilvánításnak minősülnek, s nem haladják meg a felperes által közszereplőként tűrni köteles mértéket. Helytálló az is, hogy a 6. és 10. pontokban írtak valós tényeken alapuló véleménynyilvánítások, amelyek ugyancsak nem valósítottak meg jogsértést. A 11.

pontban írtak ugyancsak véleménynyilvánításnak tekintendő, azok ugyanis az alperesnek azt az értékítéletét juttatják kifejezésre, hogy a felperesnél kifogásolható volt az az eljárás, hogy az általa könyvelt vállalkozások pályázati elbírálásában PEB elnökként részt vett.

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor azt állapította meg, hogy a 12. és 15. pontban foglaltak nem közvetlenül a felperesre vonatkoznak, s azok sem tényállításként, sem véleményként, sem értékítéletként nem értelmezhetők. A 12. szám alatti cikkrészlet tényállítás, mely szerint az önkormányzatot 12.000.000,- forint kár érte. Ez a tényállítás a 15. szám alatti cikkrészlettel együttesen értékelve tartalmazza azt is, hogy a 12.000.000,- forintos kár azzal áll összefüggésben, hogy a felperes a Víziközmű Társulat Ellenőrző Bizottságának elnökeként nem észlelte azt, hogy az érdekeltségi hozzájárulások összege nem elegendő a Víziközmű Társulat által felvett hitel teljeskörű visszafizetésére. Tényként tartalmazza a 15. szám alatti cikkrészlet azt is, hogy a közgyűlésen a szavazásnál a felperes részt vett.

E tényállításokkal kapcsolatban az állapítható meg, hogy a megszavazott hitel tartalmára vonatkozóan az alperes írásában a valóságnak megfelelően számolt be a történekről, s az abból levont következtetés mely szerint a határozattal az önkormányzatot kár érte nem tekinthető okszerűtlennek.

Az alperes ugyan valótlan állított, amikor azt közölte, hogy a közgyűlésen a szavazásnál a felperes jelen volt, de ennek önmagában nincs sértő tartalma. A lényegi mondanivalója az inkriminált cikkrészletnek az, hogy az alperes álláspontja szerint ellenőrző bizottság elnökeként a felperes nem tette meg az alperes által szükségesnek vélt intézkedéseket, nem tanúsította a tőle elvárható gondosságot. Ebből következően a részvétellel kapcsolatos valótlan tényállítás nem valósít meg jogsértést, mert a valótlan tény állítása csak akkor alapozza meg a Ptk.78.§ (1) bekezdésére alapított kereseti kérelmet, ha a valótlan tartalmú állítás egyúttal sértő jellegű is (BH.2001.469.).

A 14. pont kapcsán az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy az a károkozó magatartást nem a felperesnek tulajdonítja, annak pedig nincs sértő tartalma, hogy a felperest hívta fel arra, hogy hasson oda az általa képviselt vállalkozóra annak érdekében, hogy az álláspontja szerint az önkormányzatot ért kárt fizesse meg.

Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság érdemben helyesen döntött, amikor a felperes közszereplői minőségére is figyelemmel a kereseti kérelmet teljeskörűen elutasította, ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az 19910. évi XCIII. Tv. (Itv.) 62.§ f) pontja alapján a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos per illetékfeljegyzési jogos. Ez azt jelenti, hogy a bíróságnak az eljárást befejező határozatában kell döntenie a feljegyzett illeték viseléséről (Pp.77.§ és 78.§). Amennyiben a kereseti illetéket a pereszes felperese a keresetlevélen részben leróta, a fennmaradó illetéket kell az állam javára megfizetnie. Az Itv. 74. § (1) bekezdés szerint a bírósági eljárási illetéket illetékbélyeggel az eljárást kezdeményező iraton kell megfizetni, kivéve, ha jogszabály más fizetési módot is megenged, vagy ha az illeték viseléséről a bíróság az eljárást befejező határozatában dönt. A 10 000 forintot meghaladó eljárási illeték kiszabás alapján készpénz-átutalási megbízás útján vagy az állami adóhatóság által meghatározott számlaszámra átutalással, illetve amennyiben erre lehetőség van, bankkártyával is megfizethető. Ebben az esetben az illetékköteles iratot annak egy másolatával az illetékes állami adóhatósághoz kell benyújtani. Az irat illetékkiszabásra

történő bemutatását az eredeti iraton igazolja az állami adóhatóság. A (2) bekezdés úgy rendelkezik, hogy ha az illeték megfizetését a kötelezett felhívás ellenére elmulasztotta, de a beadványt nem utasították el, a meg nem fizetett illetéket a mulasztási bírsággal együtt lelet alapján az állami adóhatóság előírja. Ebből következően az illetékfeljegyzési jogos eljárásban az eljárást befejező határozatban a pereszes felet kötelezni kell az állam javára a feljegyzett illeték megfizetésére, azonban - az Itv. 74.§-a szerinti feltételek hiányában - nem leletezés terhe mellett. Ezért az ítéltábla mellőzte a feljegyzett illetéknek a leletezés terhe melletti megfizetésére vonatkozó felhívást.

A másodfokú eljárásban pereszes felperes a Pp.239.§ és 78.§ (1) bekezdése alapján viseli saját költségeit, egyúttal köteles megfizetni a feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket (6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13.§ (2) bekezdés).

Győr, 2013. évi május hó 9. napján

Dr.Lezsák József sk.
a tanács elnöke

Dr. Szalay Róbert sk.
előadó bíró

Dr .Vass Mária sk.
bíró